

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud.N.Berbec)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M.Anton, A.Bostan, V.Cotorobai)

DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Ghenadie Tîltu, reprezentat de avocatul Roman Crivenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Strelciuc Mariana împotriva lui Tîltu Ghenadie cu privire la împărțirea bunurilor proprietate comună, împotriva deciziei din 06 august 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La data de 24 iunie 2019 Strelciuc Mariana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tîltu Ghenadie cu privire la împărțirea bunurilor proprietate comună.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, s-a căsătorit cu pârâtul Tîltu Ghenadie la data de 21.01.2007 eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă cu nr. 3 de către primăria s. Caracui, r-nul Hîncești, aceasta fiind prima ei căsătorie.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 29 mai 2017 căsătoria a fost desfăcută, fapt confirmat prin certificatul de divorț înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă cu nr. 164 din 05.07.2017 de către OSC Hîncești.

A menționat reclamanta că, în timpul căsătoriei au dobândit bunuri proprietate comună în devălmășie, și anume: casa de locuit și terenul aferent situat în XXXXX, nr. cadastral YYYYYY și nr. cadastral YYYYYY; lotul de teren pentru construcție cu suprafața de 0,1178 ha, situat în s.XXXXXX, nr. cadastral YYYYYY; automobilul de marca /model XXXXX anul fabricării XXXXX.

A relatat că, prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 27 decembrie 2018 a fost admisă parțial acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Strelciuc Mariana către Tîltu Ghenadie cu privire la partajul bunurilor mobile și imobile și încasarea cheltuielilor de judecată și s-a partajat bunul imobil terenul cu suprafața de 0,1178 ha cu numărul cadastral XXXXX situat în XXXXX cu atribuirea a 1 /2 cotă parte lui Strelciuc Mariana și 1 /2 cotă parte lui Tîltu Ghenadie. S-a partajat bunul imobil, casa de locuit individuală ce se află în XXXXX

nr. cadastral XXXXX și a lotului de teren situat în XXXXX, nr.cadastral XXXXX cu atribuirea a 1 /2 cotă parte lui Strelciuc Mariana și 1 /2 cotă parte lui Tîltu Ghenadie.

S-a partajat bunul mobil autoturism de model XXXXX, cu atribuirea a 1/2 cotă parte lui Strelciuc Mariana și 1 /2 cotă parte lui Tîltu Ghenadie.

S-a încasat de la Tîltu Ghenadie în beneficiul lui Strelciuc Mariana cheltuieli de asistență juridică în mărime de 12 000 de lei, în rest pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată s-au respins ca fiind neîntemeiate.

S-a încasat de la Strelciuc Mariana în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 10162,59 de lei.

S-a încasat de la Tîltu Ghenadie în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 10162, 59 de lei. Cererea reconvențională înaintată de Tîltu Ghenadie către Strelciuc Marian cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată s-a respins integral ca fiind neîntemeiată.

A afirmat reclamanta că deși a admis pretențiile reclamantei privind partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și a atribuit ambelor părți câte 1/2 cotă parte ideală din acestea, instanța de judecată nu s-a expus asupra partajării lor în natură, inclusiv asupra modalității de partajare.

A declarat reclamanta, că potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 090 din 02.03.2017 întocmit de către Centru de expertize independente „Cexin”, partajarea în natură a bunului imobil situat în XXXXX nu este posibilă. În cazul acesta partajarea poate fi efectuată prin sursele bănești și valoarea a 1/2 cotă parte din imobilul cercetat constituie 303 650 lei.

A declarat că reieșind din Raportul de evaluare a valorii de piață a bunului, întocmit de către experții aceleiași instituții de expertiză judiciară, a fost stabilit că valoarea de piață a obiectului evaluării la starea fizică din august 2015 la data de 24.02.2017 constituie 607 300 lei. Tot același raport stabilește, că partajarea în natură a bunului imobil lot de teren pentru construcție cu suprafața de 0,1178 ha, situat în s.XXXXX, nr. cadastral XXXXX nu este posibilă. În cazul acesta partajarea poate fi efectuată prin sursele bănești și valoarea a 1/2 cotă parte din imobilul cercetat constituie 14 100 lei, reieșind din Raportul de evaluare a valorii de piață a bunului, întocmit de către experții aceleiași instituții de expertiză judiciară, a fost stabilit că valoarea de piață a obiectului evaluării la data de 14.02.2017 constituie 28 200 lei.

Potrivit concluziei expertului Centrului de expertize independente „Cexin” nr.090 „a” din 02.03.2017 s-a constatat că valoarea de piață a automobilului de marca/model XXXXX, anul fabricației 2003 la data examinării (02.03.2017) constituie 42 006 lei.

A indicat reclamanta, că potrivit prevederilor art.123 alin.(2) CPC, „faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleiași persoane”.

Prin urmare, atât reclamanta cât și pârâtul nu sînt în drept de a contesta faptele stabilite prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 27.12.2018, inclusiv caracterul comun al bunurilor, posibilitatea partajării lor în natură, valoarea bunurilor etc.

A menționat reclamanta, că este de acord ca toate bunurile comune să-i fie atribuite în favoarea pârâtului, în schimbul unei sulte.

În cazul dezacordului pârâtului cu modul de împărțire propus de către reclamantă, consideră oportun ca instanța de judecată să dispună vânzarea lor la licitație și distribuirea prețului către coproprietari, proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei în mărime de 1 /2 pentru fiecare.

A solicitat reclamanta admiterea cererii; atribuirea lui Tîltu Ghenadie în natură următoarele bunuri proprietate comună: casa de locuit și terenul aferent situat în XXXXX, nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral YYYYYY cu valoarea de piață în sumă de 607300 lei; lotul de teren pentru construcție cu suprafața de 0,1178 ha, situat în sat. XXXXX, nr. cadastral XXXXX cu valoarea de piață în sumă de 28200 lei; automobilul de marca/model XXXXX, anul fabricației 2003, cu valoarea de piață în sumă de 42006 lei, în total a atribui lui Tîltu Ghenadie în natură bunuri în valoare de 677506 lei; să se încaseze de la Tîltu Ghenadie în beneficiul lui Strelciuc Mariana sub formă de sultă diferența dintre valoarea bunurilor atribuite în sumă de 338 753 lei; în cazul dezacordului pârâtului cu modul de împărțire propus de reclamantă să dispună vânzarea bunurilor menționate mai sus la licitație și distribuirea prețului către coproprietari, proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, în mărime de 1/2 lui Strelciuc Mariana și 1/2 lui Tîltu Ghenadie.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Central acțiunea a fost admisă parțial. S-a transmis în proprietatea lui Tîltu Ghenadie Nicolae terenurile cu nr. cadastrale: XXXXX cu suprafața de 0, 4486 ha situat în XXXXX, în sumă de 46.542 de lei; nr. cadastral 5319202.141 cu suprafața de 0, 1178 ha situat în XXXXX, în sumă de 28.200 de lei. S-a încasat de la Tîltu Ghenadie în beneficiul lui Strelciuc Mariana suma de 37.371 de lei cu titlu de sultă, ceea ce constituie 1/2 cotă-parte din valoarea bunurilor imobile cu nr. cadastrale: XXXXX cu suprafața de 0, 4486 ha situat în XXXXX în sumă de 46.542 de lei; nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,1178 ha situat în XXXXX, în sumă de 28.200, 00 lei. În rest, acțiunea s-a respins.

Prin decizia din 06 august 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Strelciuc Mariana. S-a casat hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial acțiunea. S-a dispus partajarea bunurilor proprietate comună: - casa de locuit și terenul terenul aferent situat în XXXXX, nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral XXXXX; - lotul de teren pentru construcție cu suprafața de 0,1178 ha, situat în s. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, prin vânzarea la licitație și distribuirea prețului către coproprietari a câte 1/2 cotă parte lui Strelciuc Mariana și 1/2 cotă parte lui Tîltu Ghenadie. S-a încasat din contul lui Tîltu Ghenadie în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 9532,50 lei.

La 04 decembrie 2020 Ghenadie Tîltu, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că conform art. 239 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Criteriul de legalitate nu este întrunit în speță ca urmare a emiterii unui dispozitiv neclar/incomplet și prin prisma prevederilor art. 432 alin. (4) al Codului de procedură civilă al Republicii Moldova constituie temei de casare a hotărârii,

deoarece aduce atingere dreptului fundamental al recurentului dar și al intimatei la un proces echitabil garantat de art. 6 al CEDO.

A relatat că, odată ce există deja o hotărâre judecătorească între aceleași părți și având aceleași obiect și temeuri de fapt și de drept, procesul în prezenta cauză urmează a fi încetat. Or, art. 265 lit. b) al Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, nu condiționează încetarea procesului de conținutul sau dispozitivul hotărârii ci de părțile litigiului și de obiectul și temeiurile examinate în acel proces.

A afirmat că un aspect important în această speță este faptul că instanța de apel a reținut în mod eronat ca probe incontestabile acele înscrisuri care au fost administrate în procesul anterior - dosarul nr. 2-575/17. Spre exemplu instanța de apel a reținut ca probe Raportul de expertiză judiciară nr. 090 din 02.03.2017 și două Rapoarte de evaluare din 14.02.2017 și respectiv 24.02.2017.

Abordarea contrară și aprecierea arbitrară a probelor de către prima instanță și de instanța de apel indiscutabil încalcă dreptului recurentului la un proces echitabil și la proprietate garantate de CEDO și constituie temei indiscutabil de casare a deciziei instanței de apel prin prisma prevederilor Convenției și a art. 432 alin. (4) al Codului de procedură civilă al Republicii, art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

A indicat că prin decizia contestată s-a dispus vânzarea la licitație a unui bun imobil - construcție (nr. 5359211.035.01) care de facto nu există în natură. Anume această construcție inexistentă de facto se solicită de către Mariana Strelciuc să fie atribuită în proprietate lui Ghenadie Tîltu, în schimbul sultei.

Faptul că această casă înregistrată în Registrul Bunurilor Imobile nu există în natură se demonstrează prin Planul geometric al bunului imobil număr cadastral XXXXX din 11 noiembrie 2016 unde este menționat printre altele că: „construcția 01 (Casă de locuit individuală) a fost demolată integral fără autorizație de desființare, iar construcțiile 02,03,04, au fost construite fără certificat de urbanism și autorizație de construire”, și de acest fapt, nu se poate face abstracție sub pretextul existenței unei înregistrări în Registrul Bunurilor Imobile a unei case de locuit. Circumstanța dată a fost recunoscută și de către pârâtă în prima instanță odată cu audierea sa.

Astfel, a concluzionat Ghenadie Tîltu, reprezentat de avocatul Roman Crivenco că, prin hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central s-a dispus transmiterea bunurilor inexistente lui Tîltu Ghenadie la prețurile acceptate de intimată conform solicitării acesteia, prin urmare s-au transmis ceea ce nu există în natură. Or, construcțiile neînregistrate în Registrul Bunurilor Imobile ca bunuri individualizate ce nu au fost supuse unui proces de verificare a stării tehnice și a normelor de siguranță și calitate și nerecepționate conform procedurii, nu pot fi partajate ca bunuri imobile, ci numai evaluate în vederea stabilirii valorii materialelor de construcție din care acestea se compun, cu posibilitatea ulterioară a proprietarilor acestor materiale de a-și înregistra dreptul asupra construcțiilor în urma unui proces parcurs pe cale administrativă de recepție și dare în exploatare a construcțiilor.

La 22 decembrie 2020 în adresa intimatei Strelciuc Mariana a fost expediată copia recursului declarat de Tîltu Ghenadie, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 210).

La 26 ianuarie 2021 intimata Strelciuc Mariana, reprezentată de avocatul Dorel Rotaru a depus referință la recursul declarat de Ghenadie Tiltu, reprezentat de avocatul Roman Crivenco, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Cod de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 27 ianuarie 2021 a considerat recursul declarat de Ghenadie Tiltu, reprezentat de avocatul Roman Crivenco admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționare greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, la data de 24 iunie 2019 Strelciuc Mariana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tiltu Ghenadie cu privire la împărțirea bunurilor proprietate comună.

Fiind învestită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii. Astfel, s-a transmis în proprietatea lui Tiltu Ghenadie terenurile cu nr. cadastrale: XXXXX cu suprafața de 0, 4486 ha situat în r-nul XXXXX, în sumă de 46.542 de lei; nr. cadastral YYYYY cu suprafața de 0, 1178 ha, situat în r XXXXX, în sumă de 28.200 de lei. S-a încasat de la Tiltu Ghenadie în beneficiul lui Strelciuc Mariana suma de 37.371 de lei cu titlu de sultă, ceea ce constituie ½ cotă-parte din valoarea bunurilor imobile cu nr. cadastrale: XXXXX cu suprafața de 0, 4486 ha situat în XXXXX în sumă de 46.542 de lei; nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,1178 ha situat în XXXXX, în sumă de 28.200, 00 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată .

Instanța de fond și-a întemeiat soluția invocând că, nu i-au fost prezentate probe care ar confirma existența în natură a bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX situat

în XXXXX, or, potrivit planului geometric al bunului imobil perfectat în cadrul lucrării cadastrale la nivel de clădiri număr cadastral XXXXX situat pe XXXXX, s-a menționat, că construcția 01 (casa de locuit individuală) a fost demolată integral fără autorizație de desființare, iar construcțiile 02; 03; 04 au fost construite fără certificat urbanism și autorizație de construire.

Mai mult, însăși reclamanta Strelciuc Marina în ședința de judecată a recunoscut, că aproximativ în anul 2007, imediat după procurarea imobilului, casa bătrânească a fost demolată, iar în locul ei au fost construite alte imobile, fără însă a perfecta actele necesare, atât pentru demolare cât și pentru construcțiile noi efectuate.

Judecând apelul declarat de Strelciuc Mariana, instanța de apel, prin decizia din 06 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, a casat hotărârea din 27 decembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Central și a emis o nouă hotărâre prin care a admis parțial acțiunea. A dispus partajarea bunurilor proprietate comună: - casa de locuit și terenul terenul aferent situat în r XXXXX, nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral XXXXX; - lotul de teren pentru construcție cu suprafața de 0,1178 ha, situat în s. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, prin vânzarea la licitație și distribuirea prețului către coproprietari a câte ½ cotă parte lui Strelciuc Mariana și ½ cotă parte lui Tîltu Ghenadie. A încasat din contul lui Tîltu Ghenadie în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 9532,50 lei.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, decizia instanței de apel este una nemotivată, concluziile fiind expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator reținut de prima instanță, precum și normele de drept ce reglementează acest aspect.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Astfel, în conformitate cu art. 130 alin. (1) -(4) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei,

apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Așadar, instanța de recurs pentru a elucida aspectele abordate, va raporta circumstanțele prezentate la criticile invocate de Ghenadie Tîltu și va trebui să se asigure că, în cazul de față Curtea de Apel Chișinău, a îndeplinit condiția unei examinări efective și a oferit un răspuns specific și explicit mijloacelor hotărîtoare pentru rezultatul procesului (a se vedea, în contrast, cauza Lebedinschi vs Moldova, hotărîrea din 16 iunie 2015, cauza Nichifor vs Moldova, hotărîrea din 20 septembrie 2016).

În acest context, instanța de recurs reține că, contrar acestor prevederi legale, la judecarea apelului declarat de către Strelciuc Marina, instanța de apel a reținut că, la materialele cauzei lipsește cererea comună a coproprietarilor cu privire la atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui coproprietar, prin urmare hotărîrea instanței de fond este neîntemeiată.

Totodată, instanța de apel a constatat că, prin hotărîrea judecătoreiei Hîncești, sediul Central din 27 decembrie 2018, s-a partajat bunul imobil terenul cu suprafața de 0,1178 ha cu numărul cadastral XXXXX situat în XXXXX cu atribuirea a 1 /2 cotă parte lui Strelciuc Mariana și 1 /2 cotă parte lui Tîltu Ghenadie. S-a partajat bunul imobil, casa de locuit individuală ce se află în XXXXX, nr.cadastral XXXXX și a lotului de teren situat în XXXXX, nr.cadastral XXXXX cu atribuirea a 1 /2 cotă parte lui Strelciuc Mariana și 1 /2 cotă parte lui Tîltu Ghenadie, astfel, reclamanta/apelantă nu poate fi privată de dreptul său de proprietate asupra ½ cotă parte din aceasta.

Astfel, prin prisma art. 123 alin.(2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Mai mult, instanța de apel a relatat că, potrivit concluziilor Raportului de expertiză judiciară nr. 090 din 02.03.2017 s-a stabilit că partajarea în natură a bunului imobil situat în r XXXXX, nr.cadastral XXXXX nu este posibilă. De asemenea, avînd în vedere faptul că lipsește planul cadastral al terenului din r-nul XXXXX, numărul cadastral XXXXX, partajarea în natură a bunului imobil menționat deasemenea nu este posibilă.

Prin urmare, instanța de apel a dispus partajarea bunurilor proprietate comună prin vînzarea la licitație și distribuirea prețului obținut către coproprietari a cîte ½ cotă parte lui Tîltu Ghenadie și ½ cotă parte lui Strelciuc Marina.

Cu referire la capătul de cerere al reclamantei privind atribuirea lui Tîltu Ghenadie în natură a automobilului de model XXXXX, anul fabricației 2003, cu încasarea sultei în beneficiul reclamantei, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată din următoarele considerente.

Potrivit hotărîrii Judecătoreiei Hîncești, sediul Central căsătoria între Tîltu Ghenadie și Strelciuc Marina a fost desfăcută la 29 mai 2017, respectiv, automobilul menționat a fost înstrăinat la data de 15 octombrie 2014 în timpul căsătoriei reclamantei și pârâtului, motiv pentru care instanța prin hotărîrea menționată a respins cerința cu privire la partajul automobilului menționat, situației în cauză fiindu-i atribuită puterea lucrului judecat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare incertă și contradictorie.

Astfel, Colegiul învederează că, instanța de apel, deși a dispus partajarea bunurilor proprietate comună: - casa de locuit nr. cadastral XXXXX și terenul aferent situat în r XXXXX, nr. cadastral XXXXX; lotul de teren pentru construcție cu suprafața de 0,1178 ha, situat în sat XXXXX, nr. cadastral XXXXX, prin vânzarea la licitație și distribuirea prețului către coproprietari a câte ½ cotă parte lui Strelciuc Mariana și ½ cotă parte lui Tîltu Ghenadie, nu a supune unei verificări minuțioase, în vederea existenței acestor bunuri în natură.

Prin urmare, în speță este cert, că instanța de apel nu a verificat și nu a dat o apreciere Planului geometric al bunului imobil, număr cadastral XXXXX din 11 noiembrie 2016, din care reiese că: „construcția 01 (Casă de locuit individuală) a fost demolată integral fără autorizație de desființare, iar construcțiile 02,03,04, au fost construite fără certificat de urbanism și autorizație de construire”.

În atare situație, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că instanța de apel a dispus vânzarea la licitație a unui bun imobil - construcție (nr. XXXXX) care nu este înregistrat la OCT și de facto nu există în natură.

Din suportul probatoriu prezent la actele pricinii mai rezultă, că prin hotărârii Judecătorei Hîncești, sediul Central din 27 decembrie 2018, s-a partajat și bunul mobil, autoturism de model XXXXX, anul fabricației 2003, cu atribuirea a 1/2 cotă parte lui Strelciuc Mariana și 1 /2 cotă parte lui Tîltu Ghenadie. Hotărîrea data fiind irevocabilă.

Reeșind din circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția adoptată de instanța de apel are o motivare incertă și contradictorie, dat fiind faptul că, pe de o parte, prin prisma art. 123 alin.2 CPC, punând la bază hotărârea judecătorei Hîncești sediul Central din 27 decembrie 2018, instanța de apel dispune partajarea bunurilor proprietate comună: casa de locuit și terenul aferent cât și lotul de teren pentru construcție prin vânzarea la licitație și distribuirea prețului către proprietari conform cotelor părți, pe de altă parte, respinge cerința cu privire la partajul automobilului pe motiv că a fost înstrăinat încă la data de 15.10.2014 în timpul căsătoriei părților.

În altă ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că soluția instanței de apel în sensul adoptat este fundamentată și pe înscrisuri în copii, autentificate cu încălcarea modului stabilit de lege, care au fost administrate în procesul anterior – pe dosarul nr. 2-575/17 și anume Raportul de expertiză judiciară nr. 090 din 02.03.2017 și două Rapoarte de evaluare din 14.02.2017 și respectiv 24.02.2017.

La acest capitol, instanța de recurs constată o concluzie reținută în mod unilateral de către instanța de apel, având în vedere că aceasta a trecut cu vederea și nu a supus aprecierii argumentele avocatului Crevenco Roman, reprezentantul lui Tîltu Ghenadie referitor la numirea unei expertize repetate sau complexe asupra bunurilor mobile solicitate de a fi partajate.

Or, instanța de apel a omis să argumenteze motivele pentru care a decis să acorde pondere exclusivă concluziilor Raportului de expertiză judiciară nr. 090 din

02.03.2017 și două Rapoarte de evaluare din 14.02.2017 și respectiv 24.02.2017, fără a aprecia necesitatea efectuării expertizei repetate sau complexe.

Totodată, instanța de recurs reține că, prin respingerea solicitării avocatului Crevenco Roman, reprezentantul lui Tîltu Ghenadie referitor la numirea unei expertize repetate sau complexe, prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de fond (f.d.110, 111) a Judecătorei Hîncești, sediul Central, partea a fost lipsită de dreptul de a prezenta probe, încălcându-se astfel dreptul la un proces echitabil.

Mai mult, reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, Colegiul reține că, instanța de apel judecând apelul urma să soluționeze raportul juridic apărut și să verifice legalitatea hotărârii primei instanțe în limitele pretențiilor invocate și motivelor aduse de părți, în susținerea acestora.

Astfel, conform art. 240 alin.3 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În condițiile art. 241 alin.6 Cod de procedură civilă, dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Având în vedere că instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe, instanța de recurs urmează să stabilească dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care s-a răspuns la motivele din cererea de apel, a fost corectă.

Ab initio, Colegiul lărgit reiterează că din conținutul deciziei contestate cu recurs de către avocatului Crevenco Roman, reprezentantul lui Tîltu Ghenadie, rezultă că instanța de apel în partea motivată a deciziei a concluzionat că hotărârea instanței de fond este adoptată cu aprecierea eronată a normelor materiale în coroborare cu circumstanțele factice a pricinii, motiv din care urmează a fi casată integral cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a cererii de chemare în judecată a reclamantei Strelciuc Marina.

Prin urmare, instanța de recurs constată că concluziile expuse în partea de motivare nu corespund cu concluziile din partea dispozitivă, deoarece în partea motivată instanța de apel cu referire la capătul de cerere privind partajul automobilului prin atribuirea lui Tîltu Ghenadie în natură a automobilului de model Ford Conect, cu încasarea sultei în beneficiul reclamantei l-a apreciat ca fiind neîntemeiat și urmează a fi respins, iar în dispozitivul deciziei nu se expune în nici un mod, referitor la capătul de cerere privind partajul automobilului.

În acest context, instanța de recurs menționează că din prevederile art. 239 și 241 Cod de procedură civilă rezultă că între dispozitiv și motivare trebuie să existe concordanță.

În cazul în care o atare concordanță nu există, dispozitivul, cuprinzând o altă concluzie decât aceea pe care o impuneau motivele, această hotărâre este nemotivată și are drept consecință nulitatea ei.

În contextul dat, instanța de recurs reține că, cele descrise supra, indică la o examinare arbitrară, superficială a cauzei de către instanța de apel, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță, prin prisma prevederilor legale și fără a intra în esența litigiului dedus judecării, precum și a pretențiilor formulate de Ghenadie Tîltu, reprezentat de avocatul Roman Crivenco, fiind emisă o decizie care conține concluzii contradictorii.

Suplimentar, instanța de recurs menționează că, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Colegiul menționează că, art. 20 din Constituția Republicii Moldova prevede că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție, și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară, simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemoțivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare atrage casarea ei.

Prin urmare, din perspectiva celor expuse, este de observat că decizia instanței de apel nu se încadrează exigențelor art. 239 -241 CPC, în condițiile în care nu sunt analizate raporturile juridice dintre părți prin prisma susținerilor, apărărilor și probelor din dosar, inclusiv asupra existenței abaterilor de la legalitate.

Față de toate aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Ghenadie Tîltu, reprezentat de avocatul Roman Crivenco.

Se casează decizia din 06 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Strelciuc Mariana împotriva lui Tîltu Ghenadie cu privire la împărțirea bunurilor proprietate comună, și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru